

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Közgazdasági károk.

Egyike a legsúlyosabb érveknek, melylyel az obstrukciót leszerelésre akarják bírni az, hogy kiszámíthatatlan közgazdasági károkat okoz az országnak.

Tagadhatatlan, hogy ez az érv megfontolandó. A megfontolás folyamán azonban több oldalról kell megszívlelnünk, mert közgazdasági életünknek számos megnyilatkozása van. Azt kell keresnünk, hogy e számos megnyilatkozások közül melyik sinli meg a nemzeti jogokért folytatott harcot, s azután azt kell mérlegelni, hogy mennyiben szenved kárt, s hogy közgazdasági életünk ezen egy részének kára mennyiben befolyásolja közgazdasági életünk öszszervezetét.

Bármely oldalról tekintjük is állami életünk ezen szervét, egyetlenegy oldalán sem állapíthatunk meg észrevehető, komolyan figyelembe veendő sebeket. Nem tudjuk megállapítani a kárt.

Kivitelünk nem érzi meg a harcz hátrányát, mert nekünk nincs okunk saját

harczaink miatt a külföld hitelének megengásától tartani. Behezatalunkban sem tudják megállapítani határozott számokkal a kereskedelmünknek okozott károkat. Ezt megállapítani annál is inkább nehéz, mert hiszen a külfölddel fenálló összeköttetéseinknek eddig nem volt oka attól tartani, hogy oly állapotok következhetnek be, melyek szükségképen a pénzügyi derutot vonják maguk után. Amennyiben tehát általános szükségleteinket hitel révén vagyunk kénytelenek kielégíteni, ezen hitel megadásánál csak a hitelt igénybe vevő vagyoni viszonyainak biztonsága lehet a mérvadó. Ez veszélyeztetve nincs. De még a legrosszabb eset is csak az lehet, hogy oly kényszer helyzet fog bekövetkezni, mely szükségleteink kielégítése végett az ugynevezett honi ipar fejlesztését vonja maga után, aminek jövődő állandó előnyei, a mulandó zavarokért bőséges kárpótlást fognak nyújtani.

Állami hitelünknek egyelőre nincs oka tartania a csökkenéstől. A mi parla-

menti küzdelmeink nem államfelforgató küzdelmek, s ezt a külföld tudja. És ha a közelmúltban Ausztria parlamentjében éveken át dühöngött technikai obstrukciók nem voltak befolyással a két szövetséges állam hitelére, mért lennének befolyással a magyar parlament mostani küzdelmei.

Nem lehetnek befolyással már csak azért sem, mert hiszen fizetési köteleseinknek eddig is mindenben eleget tettünk.

Erről az oldalról tekintve tehát, az érv sokat veszít súlyosságából addig, míg határozott számokkal nem beszélnek.

A kereskedelmi szerződések lejártá nem okozhat eddig komoly aggodalmat. Ezen kérdés megoldásának pillanatától még messze állunk.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint azon közgazdasági kérdések, melyekkel saját otthonunkban saját erkölcsünkkel akarunk segíteni. Hogy a halogatás baj, azt mindenki elismeri. De viszont el kell ismernünk azt is, hogy otthonunknak

Átültelett virág.

— A »Bácsmezei Napló« eredeti tárczája. —

Irta: Révfy Zoltán.

Tünemény volt.

Kastélyban született, kilenczágú koronával. Messze a városok zajától, csendes falucskában, a kastély kőfalain belül nőtt fel magasra, mint a lilium.

Bár szülői mindkét ágon hirneves ősöknek ivadékai, mindenütt szerénység környezte. De hogy, hogy nem, az ősök nevének kívül alig maradt annyi, hogy koronáikat kifényesíthessék. Tiszta volt a korona, csak nem ragyogott: ebben még nincs szégyelni való.

Az apa külföldi, porosz; az anya tősgyökeres magyar. S a szép tüneményben a legremekőbb harmóniában egyesült a két faj minden szépsége, kelleme. Hiába írnam le sugár termetét, rózsás orcáit, nagy kék szemét, napsugárban fűrésztött hajfürtjeit, csak gyenge rajzát nyújthatnám a valóságnak.

Különös volt, tünemény volt.

Egyszeri látásra hány arczról elmondjuk, hogy elragadó, lebilincselő. Pedig az ily bírálat sokszor már csak azért sem lehet helyes, mert felületes,

E tüneménynyel másként voltak az emberek.

A csillagászok egy és ugyanazon csillagot évszázadon át hányszor vizsgálják!? Mindig ugyanaz, mégis minden alkalommal valami új, meglepő tűnik fel rajta.

Ő sem az a szépség volt, melynek egyszeri látása kielégített volna.

Hát még mikor teljes pompájában tündöklött! Igazán olyan volt, mint a lilium, melynek kelyhébe a napsugár fürödni jár s hálából megaranyozza szirmait s gyémánttá változtatja harmatcseppjeit.

Ezek a harmatcseppek voltak az ő könyvei; mert könyvezett, sokat könyvezet.

Szeretni pusztán, nem boldogság, de gyötrellem; viszontszerettetni is, — ez már boldogság.

Ő is szeretett, őt is szerették s mégsem volt boldog! Mert ő csak egyet szeretett, azok közül pedig, akik őt szerették, hiányzott az az egy.

S mégis mi történt? Férjhez ment ahhoz, akit nem szeretett. Került-fordult ugyanis az idő s egy napon, már kora reggel vak melegen sütött a nap, gyengédtenül megfosztotta a virágok kelyheit harmatcseppjeiktől. Majd vihar jött, nagy vihar, — a sziv viharja! A szép lilium szomoruan bólingatott fejével, midőn egyszerre jön valaki, gyengéden kiemeli a földből s azt suttojja: meg-

mentlek, magammal viszlek messze-messze, de — enyém lesz!

A szép lilium a vihar sötétjében, a hervadástól való félelmében igent mondott. Mit is tehetett volna, mikor az az egy nem sietett megmentésére!

Akik másnap látták a szép tüneményt, ujján egy gyűrűvel többet láttak s ez egy a jegygyűrű volt. Mindenki csodálkozott a dolgon, sajnálták őt, hogy leendő férjeért idegenbe megy, elhagyja a hazáját.

Eljött az esküvő napja is.

Szomorú, borult idő volt. Lassan gyülekezett a násznép a templomba. Először jöttek a legjobb ismerősök, majd a honi, a külföldi rokonok s legutoljára a vőlegény tündérszép menyasszonyával s ennek anyjával.

Ő volt a világ legszomorubb menyasszonya. Ugy állt az oltár előtt, mint a szomorú fű. Siri csend, mint a temetésen.

Megszólalt a püspök s az idegen vendégek kedvőért tört németiséggel mondta el beszédét a kölcsönös szerelemről. Csak ezt a szót ne hangsúlyozta volna épen ma, épen most oly erősen. Mintha belélatott volna a szívekbe!

A beszéd remek volt, minden ízében költői. Viszafajtott lélekzettel hallgatták, miközben a szemek a roskadozó tündérrre tapadtak. Mert roskadozott.

ezek a kérdések csak kiegészítő részei egyelőre. Szükségünk van e kiegészítő részekre is, de a nemzeti jogok nem kevésbé fontosak.

Egyik ezeket akarja előbb, a másik amazokat. Itéletet alkothatunk magunknak, de kárhoztatni nem szabad azokat sem, akik a nemzeti jogokat tartják az első szükségletnek. Nem szabad már csak azért sem, mert azokat a közgazdasági károkat még számokban ki nem mutatták.

Országgyűlés.

Tallian Béla alelnök elnököl.

Pichler Győző személyes kérdésben akar felszólalni ma gróf *Andrássy* Gyula egy közbeszólása kapcsán. Mikor ugyanis *Ugron* tegnap a »nyápicz« udvari arisztokráciáról beszélt, *Andrássy* közbeszólott:

— Hát Pichler nem beteg ember?

Féltizenegykor nyílik meg az ülés. *Hertelendy* jegyző felolvassa a jegyzőkönyvet, ma már hangosabban és érthetőbben, mint tegnap. Nem is hangzik fel ezuttal kifogás ellene. Ezután következnek az elnöki előterjesztések. A honvédmíniszter holnap fog felelni két interpellációra.

Most mindjárt a napirend következik: a miniszterelnök programján való vita folytatása.

Elsőnek *Vázsonyi* Vilmos szólalt föl. Azt mondja, hogy ez a kormány az ellentétek kormánya. Átmenetinek jelentkezett és állandó akar maradni; alkotmányosnak mutatkozott be, s rögtön megfestette az abszolutizmus hátterét; a kormányelnök szabadelvűnek mondja magát, pedig a szabadelvűség klasszikus korában, 1895-ben a szabadelvűpárt nem fogadta be.

Támadja a szabadelvű pártot, hogy nem követte 1894-ki eljárását, mikor áttörte azt

Remegve vártuk az »igent! Háromszor kérdezte a püspök, mindig meghatottan, míg végre, halk suttogással ez is elrebbent a menyasszony ajkáról. De ugyane pillanatban halk sikoltással omlott anyja karjai közé.

Az ájulás muló baj, a virág is feléled, ha ápolják.

Lakoma után elvitték a szép tündért mesze idegenbe. Azóta keveset hallani róla, egyszer volt itthon szülei látogatására.

Még mindig szép volt, tüpenémény volt. Már nem sirt, még kevésbé panaszkodott.

De hiába, bajos a virágot átültetni. Némelyek azt mondták, ő is hervad, fonnyad.

Egy szép tavaszi napon megint úgy ragyogott a nap, mint már régen nem. Leküldte aranyos sugarait, hogy keressék fel a szép liliumot, de ne bántsák harmatcseppjeit.

Keresték, keresték sokáig, de nem találtak rá. Már már vissza kellett térniök, mert alkonyodott, midőn véletlenül sirboltra bukkantak.

A napsugár mindenhova behatol. A sirboltra is betért egy pillanatra s a kit oly régen keresett, megtalálta...

Csendesen huzódtak vissza a halvány sugarak s bágyadtan, szomoruan tüntek el a nagy fekete felhő mögé...

Meghalt a szép tündér; két év sem telt bele s megölte a bánat.

a hagyományt, hogy vezérüket a korona jelöli ki. A szabadelvű párt, mondja, hűtelen lett hagyományaihoz. Szerinte ma a szabadelvű párt nem beszélhet a többség akarataról; mert többség van ugyan, de akarat nincs. A szabadelvű pártban beállt rendszerváltozás a mult dementálása. Erre hivatkozni szabad sem volna. Széll Kálmán megbuktatásában nem látja a többség akaratának érvényesülését. Őt nem a többség, de a kisebbség sem buktatta meg, hanem a passzív rezisztencia.

Azt sem tudja szóló, többet mondott-e a pártkörben a miniszterelnök, mint itt a Házban.

Hock János: Annyit mondott csak: »Én vagyok az új gazda!«

Vázsonyi Vilmos. Hol adott programot ez a miniszterelnök?

Báró *Kaas* Ivor: A Vampeticsnél! (Derütség.)

Olay Lajos: Az ott van állatkert mellett.

Vázsonyi Vilmos: Beszölt a miniszterelnök az 1899. évi XXX. törvényezik megváltoztatási szándékáról, a klotürről — de vajjon beszélt-e erről a szabadelvűpártnak is, tanácskozott-e erről vele?

Vészi József: A függetlenségi párt tárgyalta, de a szabadelvű párt nem! (Mozgás jobbról.)

Vázsonyi Vilmos ezzel tovább támadja a szabadelvű pártot, melyet konzervatív pártnak tart most már, s a mostani miniszterelnök alatt még mélyebbre fog sülyedni. Kérde azonosítja-e magát Tomasisznak azzal a kijelentésével, hogy a horvát—magyar kiegyezés nincs végrehajva és megtüri-e Tomasisot a kabinetben. Ezután *Vázsonyi* az obstrukció jogosságát fejtegeti.

Csatornahálózatunk kiépítése

Ifj Frankl István főmérnök sok teendőinek daczára is elkészítette már csatornahálózatunk részleges kiépítésére vonatkozó tervét és a költségvetést, melyet itt közlünk már csak azért is, mert a tervezett munkálat közegészségügyi szempontból elsőrendű fontosságú. A főmérnök javaslata a következő:

Tekintetes Tanács!

A június havi törv. közgyűlésen a városban elvonuló nyílt árkok fokozatos megszüntetése illetve beboltozása tárgyában lefolytatott vita felszínre hozta a város általános csatornázására vonatkozó kérdést, mely a nyílt árkok beboltozásával szerves összefüggésben van. — Ezen nyílt árkok között vannak olyanok, melyek a tervezett főgyűjtő és gyűjtő csatornák irányával egybeesnek és vannak olyanok, melyek csak egy-egy utcza öszszegyütemlett vizeit vezetik a gyűjtő felé; az előbbieket feltétlenül beboltozandók, az utóbbiakra nézve elég, ha azok esési viszonyai rendeztetnek és fenekük az oldal részükkel együtt kiburkoltatik.

Czéltevésztett dolog volna azonban ezen nyílt árkokat ötletszerűen itt-ott beboltozni, a főgyűjtő árkokat pedig jelenlegi állapotukban meghagyni, mert a főgyűjtő árkok nyári záporosók és a hirtelen tavaszi olvadások idejében most sem győzik levezetni a csapadékokat, a folyó utczában és az alsó részeken ilyenkor a víz kilép medréből és elárasztja a környék utczeit. Ha már most a mellékárkok kiboltozásával elősegítjük azt, hogy az ezek által öszszegyűjtött víz rendes esésű falazott csatornában vezettessék a nyílt főgyűjtőkbe, úgy az előbb leirt helyzetet még rosszabbá tesszük, amennyiben a mel-

lék utczák vizei sokkal gyorsabban érnek falazott csatornában a főgyűjtőbe mint eddig, a főgyűjtő árok pedig még kevésbé bírja majd befogadni a belé zúduló víztömeget.

Hogy tehát az alsó u. n. mlakai városrészt megszabadítsuk a nyári árvizektől, az egész várost pedig a folyó utczai árok kigőzölgéseitől, — mivel az egész város vizei a végeredményben a folyó utczában futnak össze, — ezen utczában elvonuló nyílt árkot mint főgyűjtő csatornát kell először kiépíteni. Ezen kiépítésnek a már felsorolt előnyökön felül az a haszna is meglesz, hogy a belvárosban a kövezett utczákon sem fognak előfordulni záporok alkalmával víztorlódások és pincze elöntések, mert a folyó utczában kellő gyorsasággal hasonló vizek nem hatnak többé duzzasztólag a belváros csatornáiban folyó víztömegekre és így azok lefolyása is meglesz gyorsítva.

A városnak K. Tóth Mihály által készített és felülbírált csatorna hálózati terve szerint a csatorna hálózat gerinczét egy a bajai h. u. és Gyula-utca sarkán kiinduló Torma — Kálmán — Kőhid — utczákon — Széchenyi tere n — Rudics utcán — Szt. - István-téren — Eötvös — Kölcsey — Folyó-utczákon keresztül vonuló csatorna képezi, mely csatorna kereszt-szelvénye a Prágai h. u.-tól a Kőhid-u.-ig 560 fmtr hosszban 0.6/0.9 m. méretű tojásszelvény, a Kőhid-utca elejétől az István-utcaig 770 fmtr hosszban 0.8/1.20 m. méretű tojásszelvény a Kőhid-utca elejétől az István-utcaig 770 fmtr. hosszban 0.8/1.20 m. méretű tojásszelvény, az István-utczától a Damjanich-utcaig 600 fmtr hosszban 1.00/1.50 m. méretű tojásszelvény, a Damjanich-u.-tól — Dezső-utcaig 630 fmtr hosszban 1.20/1.80 m. méretű tojás szelvény, a Dezső-utczától a Gabrics töltés hidjáig 630 fmtr hosszban 1.40/2.10 m. méretű tojás szelvény.

Ezen csatorna gerincz, mely ötféle nagyságu szelvénynyel kell, hogy épüljön összesen: 3190 mtr hosszú, megközelítő költségvetése pedig a következő:

I. Felső szakasz: a Prágai h. u. tól a Kálmán-u.-ig 560 fmtr =	
560 m ³ falazott csatorna	14000 k.
II. Kálmán-u.-tól István-u.-ig 770 fmtr =	1001 m ³ falazott csatorna 25025 k.
III. István-u.-tól — Damjanich u.-ig 600 fmtr. =	960 m ³ falazott csatorna 24000 k.
IV. Damjanich-u.-tól — Dezső-u.-ig 630 fmtr =	1165 m ³ falazott csatorna 29125 k.
V. Dezső-u.-tól — Gabrics-hidig 630 fmtr =	1260 m ³ falazott csatorna 31500 k.
	összesen 123650 k.

Ezen összeghez még hozzáadandó a burkolattal bíró utczában a burkolat felszedés és újboli lerakása fejében (600×8) = 4800 m² á 1 k, 4800 kor., mivel együtt a kiadás 128450 koronára emelkedik, végül a Gabrics hidtól a Zentai-utnál levő hidig elvonuló nyílt árok kimélyítésére 4000 koronát irányozva elő az általános csatornázás megindításának első főösszege 132450 koronára tehető.

Ezen 3190 fmtr. hosszú csatornából jelenleg nyílt árok mintegy 1800 mtr a többi részen bevan burkolva, de nem megfelelő méretű és alaku szelvénynyel, úgy hogy a régi csatornák felhagyandók lesznek, legfeljebb azok anyaga, ott hol olesón kiszedhetők, kiszedendők és értékesítendők. De nem illeszthetők be a régi csatornák azért sem az új hálózatba, mert azok feneké magasabban fekszik mint az ujakó, az új csa-

turnák feneke nevezetesen mélyebbre van tervezve a pinczék fenekénél, a régieké pedig magasabb; ezért árasztja el a talajviz oly sok ház pinczójét, holott kellő mélységű csatornák mellett ez nem fog előfordulni.

Az itt felsorolt munkálatokat igen üdvös volna egy évben elkészíteni, azonban azok költsége az évi rendes költségvetésbe nem illeszthető be, ha pedig lehetséges volna ezen kerekén 133000 korona összeget valamelyik városi alapból kölcsön venni, úgy azt 10 év alatt visszalehetne fizetni minden nagyobb megterhelés nélkül, ellenben ha ez nem volna lehetséges úgy el kell osztani a munkálatokat 5 évre, olyformán, hogy a legelső szakaszon kellene kezdeni és évenként felé felé folytatni.

H I R E K.

Szabadka, július 24.

— **Osászka György** kalocsai érsek tegnap Kalocsára utazott s ma tartotta meg a gyászmisét a pápáért.

— **Az új zombori pénzügyigazgató.** Amint értesülünk, *Győrffy* volt zombori pénzügyigazgató helyett *Pop György*, kir. tanácsos, nyiregyházi pénzügyigazgató lesz zombori pénzügyigazgatóvá kinevezve.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy miniszter *Éva József* ó-becsei kir. járásbíró-sági telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **A tűzér-laktanya.** Az építendő tűzér-laktanya előmunkálatain nagyban dolgozik a kiküldött vegyes bizottság. Most a vázlattevéket készítik, a melylyel keddig alkalmasint teljesen elkészülnek. A laktanya 25 épületből fog állani, köztük több kétemeletes épület is lesz.

— **Dr. Tóth Béla helyének betöltése.** Az I—II. kerületi hatósági orvosi állás dr. Tóth Béla halálával üresedésbe jövén, dr. Kertész Sándor tiszt. főorvos a tanáchoz adott beadványában az állás betöltését megsürgette.

— **A szabadkai iparkiallítás.** Az 1905. évre tervezett kiállítás iránt még mindig érdeklődnek azok, akik kiállíthatnak. Sajnos, hogy épen azok nem érdeklődnek ezen ügy iránt, akik a kezdeményezés terére léptek. Nem érdeklődnek pedig azért, mert a hatóságtól várnak oly mérvű támogatást, aminőre egyelőre számítani alig lehet. Az első és főfeltétel azonban az önségély. Ezzel még hatósági támogatás nélkül is sokat megtehetnek.

A kezdeményezők nem érdeklődnek a dolog iránt, de a megyei ipartestületek nem felejtették még el a kiállítás tervét.

Igy például ma a zombori ipartestület tudakozódott a helybeli ipartestületnél, hogy ugyan mi is lesz hát azaz az 1905-diki kiállítással.

Érdekes ez a kérdezősködés, de még kíváncsiabbak vagyunk a feleletre. Mert azt nem hisszük, hogy egyszerűen a terv feladásáról értesítik válaszképen a zombori ipartestületet.

Fel kellene karolni az ügyet, s ugyanakkor mikor a zombori testületnek válaszolnak, ismételve fel kellene hívni valamennyi ipartestület és minden érdekelt kör figyelmét a kiállításra.

Sokszor, de nagyon sokszor említettük már, és megint csak ismételjük, hogy mindenekelőtt a kiállítás ügyeivel törődő bizottságot

kellene megalakítani. Enélkül semmire sem mehetünk.

Erre hívjuk fel újra a kezdeményezők figyelmét.

— **A szegedi osendörkerület új beosztása,** mely augusztus 1-én lép életbe a következő változtatásokat vonja maga után. A kerület ezentul 6 szárnyparancsnokságból és 14 szakaszból fog állani és pedig: az I. szárny Szentes (eddig Szeged), a II. Zombor, a III. Ujvidék, a IV. Nagybecskerek, az V. Temes-a VI. Arad állomásokra. Az ujvidéki szárny új, az aradi, a lugosi és orsovai helyett van felállítva, melyek Brassóra lettek áttéve.

— **A pallosi villany világítás.** A mint a jelek mutatják nem kell már sokáig várni Palics fürdőnk közönségének, hogy segítve legyen kedvelt nyári üdülőhelyünk legnagyobb hibáján, a világítás kezdetlegességén. A pislogó petroleum lámpák, a melyek még elegendő számban sincsennek, lehetetlenné teszik, hogy az esti sötétség beálltával, a parkon kívüli villákban nyaralók a zenetérre vagy a nagyvendéglőhöz mehessenek s így kevés kivétellel alig látható néhány vendég esténként a park központjában. Most már azonban a tanács intézkedése folytán mihamarabb döntésre kerül a sor, a világítás ügyében. Ma Keller J. budapesti vállalkozó czég kérelmezte a tanácstól, hogy ajánlata beérkeztéig tartsa függőben a kérdést és egyben kérte, hogy a czég költségén szerezzék be a fürdő térképét és küldje be neki.

— **A löportorony kibővítése.** Most, hogy tűzér-séget kapunk, szükségessé vált a löportorony kibővítése is. Épen ezért körülbelül nyolc-szorta nagyobbra építik a mostani löportornyot. A szükségessé vált nagyítás tervének vázlatát már el is készítették a mérnöki hivatalban.

— **A tűzoltók jubileuma.** Az Önkéntes tűzoltóink tizenöt éves jubileumára most már komolyan megkezdik az előmunkálatokat. Amint értesülünk, csütörtökön délután az önkéntes tűzoltó laktanyán egy vegyes bizottság beszéli meg az előkészületeket. Itt jegyezzük meg azt is, hogy megint csak lesz tűzoltó zenekarunk. A feloslás okai megszüntek, s ezentul tűzoltóink ismét a maguk zenekarának hangjai mellett vonulhatnak ki.

— **Dr. Dömötör Miksa** orvos külföldi tanulmány utjáról visszatért, s megkezdte orvosi gyakorlatát.

— **Az evangélikus templom előtti tér.** A mult tanácsülés határozatából kifolyólag a gazdasági ügyosztály utasítva lett, hogy az evangélikus templom előtti tér parkirozását a városi műkertésszel a legrövidebb idő alatt fogantatosítsa.

— **A kereskedelmi kamara tanonczainknak.** A szegedi kereskedelmi kamara értesíti a szabadkai ipartestületet, hogy a mult havi tanonczkiállításon résztvett és kitüntetésre méltó tanonczoknak 80 koronát szavazott meg. Felhívja az előljárásság figyelmét, hogy lehetőleg olyan tanonczokat jutalmazzon, kik a szegedi tanonczmunka-kiállításon is részt akarnak venni.

— **Collibri hercege Szabadkán.** Egy 58 cm. magas herceg tisztelte meg ma szerkesztőségünket becses látogatásával. Huszonkét éves már a herceg és még ma sem nyom többet 3 és fél kilonál. Helyét sem találtuk a kis hercegnek szerény szerkesztőségünkben, annyira udvariasak voltunk, mert amugy bizony tágas volt neki. Ő is jól érezte magát, aminek azzal is tanubizonyosságát adta, hogy bucsuzáskor kezét szoritott velünk. Igazi világcsoda a kis herceg. Lehetetlen,

hogy meg ne nézzük 20 fillérért a Deák-utca 63-ik számu. Vermes féle házban. Az bizonyos, hogy ilyen törpe herceget aligha fogunk még egyszer láthatni.

— **A vadászati jog bérbeadása.** *Venczel* Lajos városi h. főszámvevő a törvényes intézkedések megtétele végett jelentést tett a tanácsnak, hogy a város területén lévő vadászterületeknek bérlete 1903. december 31-én lejár.

— **A szabadkai m. kir. erdőgondnokság** 110 darab széldöntött akácza és 59 darab száraz nyárfa kihasználását kérte a tanácstól. A tanács a kérelmet áttette a szegedi m. kir. erdőfelügyelőséghez véleményezés végett.

— **A Láng és Ikra utcában** lévő rendellenességek beszüntetése végett a mérnöki hivatal jelentése folytán a tanács elrendelte, hogy a Weisz-féle ház előtti gázlámpa egész éjjel égővé alakíttassék át, továbbá, felhívta Miklós Vilmos és fia szegedi czéget, hogy a Láng utcai üres telkét haladóktalanul kerítesse be.

— **Építési engedély.** Kramer Antal Palicson villaépítésre kért engedélyt. Az építkezési bizottság javaslata folytán Dulics A. Jenő főjegyző, ifj. Frankl István főmérnök és Szalay Mátyás főkapitány mint a tanács által kiküldött bizottság a helyszíni szemlét megtartván, az engedélyt azzal a kikötéssel adták meg, hogy Kramer köteles a villamos sinektől legalább 3 öl távolságra betompítani az építendő villasarak részét, minthogy oda fűszerüzlethez szánt boltajtót akar építeni; amennyiben pedig az épület sarkát annyira betompítani hajlandó nem lenne, úgy a bolt ajtó előtt legalább is egy méter távolságban a villamos elé vaskorlátot köteles állítani.

— **A városi kocsik javításának** bogárnár és kovács munkáira négy ajánlat érkezett, a melyek közül Fiedor Jozsef kocsigyártónak 320 koronás legolcsóbb ajánlata lett elfogadva.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A *Bácsfeketehegyi földmivelő szakegylet* és a *Csonoplai munkásképző egyesület* alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

— **A vasuti fékező jó napja.** Megirtuk a napokban, hogy özv. Parosetics Félixnél ismeretlen tettes a helybeli vasuti indoházban nagyobb összeg pénzt ellopott. A rendőrség ezen ügyben széleskörű erélyes nyomozást indított, úgy, hogy ma már a pénz eltűnésének története teljesen ki van derítve de bizony rossz kezekbe került a nagy összeg, mert a szerencsés, de nem éppen becsületes megtaláló már jó részének a nyakára hágott. Nevezett urhölgy ugyanis, mint a vizsgálat kiderítette, nem lett meglopva, hanem a pénzt a vasuti feljárónál vesztette el, s azt Kristovác Vincze kisegítő vasuti fékező találta meg, hanem a nagy összeg látása bűnös gondolatokat óbresztett a fiatal emberben és a helyett, hogy a rendőrséget kereste volna fel, görbe napot csapott és elmulatta az idegen pénz nagy részét, a mely eredetileg 280 frt volt, de mire a rendőrséghez került, 110 frtra apadt le.

Jegyzők gyűlése.

A Bács-Bodrog-vármegyei községi jegyzők egyesülete s napokban Zomborban a két fekete lóhoz címzett nagyvendéglő nagytermében ülést tartott.

Az elnöki megnyitó után.

Az egyesület 1904. évi költségvetési előirányzatát állapították meg.

Az 1903. évi egyesületi és az árvaházi számadás megvizsgálatván, rendben találtatott.

A Bács-Bodrog-vármegyebeli községi segédjegyzők és kezelő személyzet által a községjegyzői nyugdíjintézménybe való felvétele iránt benyújtott kérvénye tárgyában a választmány jelentését tudomásul vették.

A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyesületi elnökségének körlevele az 1901. évi XX. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott községi és körjegyzői, továbbá a községi gyámügyi ügyviteli szabályzatok gyakorlati alkalmazhatósága ellen emelt kifogások megjelölése az utasítások azon részének, amelyek módosításra szorulnak, megtörtént.

A gyűlésen az egyes járásokat a következő jegyzők képviselték:

A zombori járásból: Bosnyák János, Zsupanszki Lyubó, Eiman Károly, Deák Andor, Bereczy Károly, Neszmirák Mátyás, Kovácsfy István és Huszflusz József.

A kulai járásból: Borovanszki Gyula, Kiss Gyula és Faller Alajos.

A palánkai járásból: Égi Lajos.

A topolyai járásból: Pálics Antal és Szokola Gyula.

Az óbecsei járásból: Ivanits Izidor.

A zentai járásból: Laczkovics Károly.

Az almási járásból: Lichtneckert József.

A választmányi ülés, melynek tárgyaihoz a jelenlévő választmányi tagok mindegyike többszörösen szolt, a vármegye palota kistermében egész délig tartott.

Az egyetemes ügyek iránt a jegyzők a legnagyobb érdeklődést tanúsítanak úgy, hogy alig van község, melynek jegyzője az egyesület tagja nem volna, sőt van igen sok közs. aljegyző és irtók is a tagok közé felvéve, remélhető, hogy az egyesület a legközelebbi időben büszkeséggel mondani fogja, hogy Bácsvármegye községi jegyzői egyesületének immár az összes jegyzői mint rendes tagok beiratkoztak.

SPORT.

A palicsi nemzetközi versenyek.

A »Szabadkai Sport-Egylet« által Szabadkán, 1903. évi augusztus hó 2-án rendezendő nemzetközi versenyeknek díjai a következők:

I. Aranyérem bajnoki szalagon és »Magyarország bajnoka 25 kntes országúti kerékpár versenyben az 1903. évre«, II. ezüst érem és tiszteletdíj, III., IV., V. ezüst, VI., VII., VIII. bronz érem.

A tiz kntes gyaloglásban: I. Ezüst érem és tiszteletdíj, II., III., IV., ezüst, V., VI. bronz érem.

Az 1/4 mértföldes síkfutásban: I. Aranyérem bajnoki szalagon és »Szabadka szab. kir. város bajnoka 402 1/2 m-es síkfutásban az 1903. évre« II. ezüst, III., IV. bronz érem.

A súlydobásban 4, 5, 9, 10 és 12 pontban I., II. ezüst, III. bronz érem.

A rudugrásban és távolugrásban I. ezüst érem és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronz érem.

A szertornázásban, a 20 kntes kerékpár verseny és egy mértföldes futásban I. ezüst érem és tiszteletdíj, II., III. ezüst, IV. bronz érem.

Versenyszabályok a következők: 1. Neve-

zési zárlat 1903. július hó 30-án esti 8 óra.

Nevezések: Matkovits Miklós egyetemi művezető czimére (I. kör, Központi elemi iskola) küldendő. 2. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a versenyző nevét és polgári állását, b) lakását, c) a versenypontot, melyre nevez, d) a tétet, e) azon egyesület nevét, melynek tagja, mit hivatalosan az elnök vagy titkár által igazolni tartozik. 3. Záridőn tul érkező nevezések figyelembe nem vétetnek, tét nélkül az indulás nem engedtetik meg. 4. A verseny-bizottság nevezéseket indokolás nélkül visszautasíthat. 5. Netáni óvások az illető verseny után azonnal a versenytitkár-nál bejelentendők. 6. A versenybíróóság ítélete meg nem felelbezhető. 7. A versenyszám csak az esetben tartható meg, ha legalább 2 versenyző vesz részt. 8. A II. díj ha 3, III. díj ha 4, a IV. díj ha 5 versenyző vesz részt, adatik ki. 9. Az ugrások és dobás földről történik. 10. Az összes versenyszámok nemzetköziek és amateur jellegűek. 11. A kerékpárszámokra a »Magyar kerékpár szövetség«, a többi számokra pedig a »Magyar Athletikai« és a Magyarországi Tornaegetek Szövetségének szabályai mérvadóak.

A versenyek után 8 és fél órakor a palicsi vendéglő nagytermében díjkiosztás, melyet ugyanott 9 órakor táncvigalom követ.

Versenyző, valamint nem versenyző vendégek elszállásolásáról a Sport-egylet tagjai már eleve gondoskodnak, de kéretnek jövedelmüket legalább 6 nappal a verseny előtt bejelenteni.

A versenypálya a mai sport viszonyoknak teljesen megfelelőleg lett élkészítve; a 400 méteres kerékpár pálya ujonnan lett átalakítva, a körív magasság 1.80 m. az egyenes 75 m. felülete sárga agyag és teljesen sima.

Közgazdaság.

— **Időjárás.** (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 25-ére meleg időjárás várható, sok helyütt csapadékkal és zivatarokkal.

— **A hesszeni légy.** Darányi földművelésügyi minisztertől leirat érkezett a város közönségéhez, melyben figyelmeztet a nagy kiterjedésben és kártékony módon fellépett hesszeni légyre és a fenyegető-veszély elhárítására az amerikai módszer szerinti védekezést ajánlja.

— **Védekezés a szőlőmoly ellen.** A szabadkai kerületi szőlőszeti és borászati felügyelő megkeresése folytán utasította a tanács a gazdasági ügyosztályt, hogy a vörhenyes szőlőmoly elleni védekezést ismertető figyelmeztetést 500 példányban nyomassa ki és a példányokat az olvasókörök valamint a szőlőgazdák között osztassa szét.

Gabonatözsde.

Helyi gabona árak.

Élénk kínálat és vételkedv mellett forgalomba került 1000 mtmázsa buza 650—70 koronás árban.

Jobb minőségű régi búzát 6.80—7.— koronáért vásárolták.

Uj zab ma került először piacra kifogástalan minőségben és elkelt 4—500 mtm. 4.60—70 koronás árban.

Tengeriben nagyobb kínálat fejlődött és jó minőségűért 6.10—20 korona volt elérhető míg defect áru 5—5.20 koronáért el,

Budapesti gabonatözsde.

Mérsékelt kínálat és gyenge vételkedv mellett eladatott 10000 emm. buza néhány fillérrel magasabb áron.

A többi terményekben nem volt változás.

A határidő-üzlet ma fedezésekre szilárdult és az összes gaeonaneműek 3—4 fillérrel emelkedtek. Az általános forgalom azonban mérsékelt maradt.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	721	727—725
Buza ápr. 1904	745	751—749
Rozs		
Rozs okt.-re	619	623—622
Rozs		
Zab májusra	—	—
Zab		
Zab okt.-re	534	535—534
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	628	630—628
Tengeri aug.-ra	624	626—624
Tengeri májusra	500	504—503
Repece aug.-ra	11.30	11.30—11.35
Repece		

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

14423/903. tan. szám

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa közhirrre teszi, miszerint a »Palics« máv. indóházánál levő Palics-Orbánfalvi gyalogtáji további fenntartása ügyében a helyszini tárgyalás a közg. bizottság 503/903. kb. sz. határozatával elrendeltetvén, annak határidejéül **1903. évi július hó 30-ik** (Csütörtök) **napjának d. e. 10 órája** tüzetett ki, az összejövettel helyéül pedig Palics máv. állomás váró terme jelöltetett meg, hova a magán érdekeltek ezennel meghivatnak.

Szabadkán, 1903. július hó 23.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

Magyar kölcsön-

könyvtár előfize-

tési ára egy óra

1 korona

Heumann Mór

könyvkereskedésében

S z a b a d k á n.

Hirdetések

Julányos áron felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.